

januari 2023

Rupel.blad

Wandeltip

Polders van Kruibeke Zuid

Magazine voor leden

Natuurpunt Rupelstreek en Natuurpunt Aartselaar

Rupel.blad is het driemaandelijks magazine voor de leden van Natuurpunt Aartselaar en Natuurpunt Rupelstreek.

Coverfoto

Lepelaar – foto: Luc Meert (zie ook pag.3)

Lid worden

Stort 38 euro op bankrekening:
BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt
Dan bent u lid tot einde 2023
U ontvangt 4 keer/jaar Natuur.blad en
4 keer/jaar Rupel.blad

Rupel.blad

Leden van andere Natuurpuntafdelingen,
die Rupel.blad wensen te ontvangen,
storten 9 euro/jaar op rekening: BE70 0013
5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek

Giften

Kunnen gedaan worden op rekening:
BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt,
mededeling 3796 Rupelstreek of 3718
Aartselaar, vanaf 40 euro fiscaal aftrekbaar

Contact Natuurpunt Rupelstreek

Erik De Keersmaecker: 0476/39.19.94
info@natuurpuntrupelstreek.be
www.natuurpunt.be/rupelstreek

Contact Natuurpunt Aartselaar

Hilde Janssens: 0472/81.39.98
info@natuuraartselaar.be
www.natuuraartselaar.be

Natuur.huis de Paardenstal

Boomsestraat 221 Niel
Bushalte de Lijn (Hellegat)
Lijnen: 290 – 291 – 294
In de periode oktober 2022/april 2023 elke
eerste zondag van de maand open telkens
van 13u tot 17u, sporadisch ook open op
zaterdagmiddag, mits er vrijwilligers
beschikbaar zijn
Info: 0486/10.50.80 of
info@natuurpuntrupelstreek.be

Nieuwsbrieven en Blogspots

Natuurflits

Digitale nieuwsbrief met actueel nieuws over
de activiteiten van Natuurpunt Aartselaar.
Aanmelden: stuur een mail naar :
luk.smets@telenet.be

Rupel.bericht

Digitale nieuwsbrief van Natuurpunt
Rupelstreek
Aanmelden: stuur een mail naar:
info@natuurpuntrupelstreek.be

Kern Boom-Rumst:

facebook.com/NatuurpuntBoomRumst

Vormgeving Rupel.blad: Fried Happaerts
Oplage: 2020 ex.

GESLAAGDE FINALE BEHAAG...NATUURLIJK 2022

Behaag natuurlijk is inmiddels 29 jaar oud.
In 1994 werd de campagne opgestart in de
Rupelstreek en nu zoveel jaren later zijn we
nog steeds kartrekker van deze campagne,
waarvan het belangrijke streefdoel is om
de biodiversiteit in voor- en achtertuinen
omhoog te krikken.

Dankzij Behaag..natuurlijk was een haag
of een bosje aanplanten nog nooit zo een-
voudig. Dit dankzij kant-en-klaar pakketten
met inheemse planten en enkele uurtjes
werk heeft men in één dag een brok na-
tuur in de tuin; een mini-bosje, een haag
of een houtkant, of enkele fruitbomen.
Met allemaal planten die weinig eisen
stellen aan de bodem en waarmee men
dus in elke tuin terecht kan. Snelgroeïende
soorten ook, die maken dat ze al na 2 jaar
een dicht geheel gaan vormen.

Donderdag 24, vrijdag 25 en zaterdag 26
november werd de finale van Behaag..
natuurlijk 2022 afgewerkt. Daar gingen
maanden voorbereidend werk aan vooraf.
In februari hadden we al een overleg met
de boomkweker. De krapte op de markt
van inheemse planten noopte immers
om ons aan te passen aan een nieuwe
realiteit, sommige planten zijn zeldzamer
en dus veel duurder geworden. Een ge-
volg is dat we steeds vroeger afspraken
moeten maken met de boomkweker en
sommige planten uit het aanbod werden
verwijderd.

In mei en juni stuurden we info-artikels
en prijsafspraken naar alle deelnemende
Natuurpunt-afdelingen, die Behaag..
natuurlijk organiseren in hun werkings-
gebied.

In september en oktober registreerden
we online bestellingen voor inwoners van
de Rupelgemeenten Boom, Hemiksem,
Niel en Schelle en volgden de betalingen
op. Inwoners van gemeenten Aartselaar
en Rumst konden online een bestelling
plaatsen via gemeentelijke websites.

Begin november ga-
ven we het opgeteld
aantal planten per
soort door aan de
boomkweker.

En dan de finale, elke
keer weer stress-
momenten: verlopen
de leveringen vlot?
Kloppen de aantal-
len planten? Werden
er geen vergissingen
gemaakt bij het sa-
menstellen van de
bestellingen? Komen
alle bestellers wel op-

dagen? En achteraf tekorten ophalen of
pakketten omwisselen bij de boomkweker
en vervolgens naleveren aan huis bij en-
kele bestellers.

Maar we hebben het er voor over, met een
totaalverkoop van 72.729 planten scoort
Behaag natuurlijk 2022 immers weer bij-
zonder goed. De campagne liep dit jaar
opnieuw in 31 Antwerpse gemeenten.

In de 5 Rupelgemeenten werden weer
mooie resultaten gehaald, met een to-
taalverkoop van 13.934 planten. In Schelle
werd het hoogste resultaat gehaald, met
de verkoop van 6.062 planten, in Rumst
werden 3.275 planten verkocht, in Niel
1.864 planten, in Boom 1.621 planten
en in Hemiksem werden 1.112 planten
verkocht.

In Boom werden de bestellingen klaar-
gemaakt door medewerkers van de
gemeente, in Hemiksem en Rumst door
vrijwilligers van Natuurpunt, de milieua-
dvisraad en medewerkers van de gemeen-
ten, en in Schelle waren vrijwilligers van
Natuurpunt aan het werk voor het klaar-
leggen van de bestellingen door inwoners
uit Niel en Schelle. In Aartselaar werden
2.906 planten verkocht, de pakketten
werden samengesteld en bezorgd aan de
klanten door vrijwilligers van Natuurpunt
en VELT, die kunnen rekenen op de prima
ondersteuning van de technische dienst
van de gemeente voor nodige materialen
en gebruik van het Technisch Centrum. De
technische dienst zorgt ook voor compost
voor de klanten die het wensen.

Om dit eerste voorwoord van 2023 af te
sluiten is een dankjewel op z'n plaats voor
je trouw als lid van Natuurpunt. En tevens
een dankjewel aan de vele vrijwilligers die
zich onbaatzuchtig inzetten voor alles wat
er leeft en groeit in de natuur.

Erik De Keersmaecker
voorzitter Natuurpunt Rupelstreek

Samenstellen gemengde pakketten op verdeelplaats Schelle – foto: Erik De Keersmaecker

Op reis met de lepelaars

Sinds de zomer van 2017 zijn we met enkele vrijwilligers letterlijk in de ban van de lepelaars. Tijdens de vroege zomer streek een groep lepelaars neer in het wilgenstruweel van de grootste plas van het Noordelijk eiland. Enkele vogels begonnen meteen met takken te sleuren en aan nestbouw te doen.

Meteen was het alle hens aan dek, in overleg met het ANB werd de kanaaldijk afgesloten om de lepelaars alle rust te gunnen. Maar alle moeite bleek nutteloos, de lepelaars vertrokken na enkele weken...

Maar de interesse was gewekt, enkele vogels droegen immers kleurringen, en met enige moeite en veel geduld waren we erin geslaagd om de kleurencombinaties af te lezen en vooral om ze te begrijpen, mede dankzij de info die we kregen van Werkgroep Lepelaar Nederland. De werkgroep houdt een databank bij van alle lepelaars met kleurringen in Nederland en Vlaanderen. En sindsdien is een groep lepelaars niet langer een groep, maar zijn het allen individuele vogels, die één na één worden bekeken of ze eventueel kleurringen dragen.

Inmiddels zijn we 5 jaar verder en staan er 239 track records van 75 verschillende vogels op mijn naam. Sommige vogels heb ik dus al meerdere keren gezien, het zijn vogels waarvan we nu weten waar ze werden geboren, waar en wanneer ze werden geringd, waar ze vertoeven tijdens de voor- en najaarstrek, waar ze overwinteren en eventueel ook waar ze broeden.

Lepelaar – foto: Luc Meert

En ik ben niet alleen, in de levenslijsten zoals dat heet, van de vogels zie ik heel wat namen staan van bekende vogelaars en dezelfde namen komen regelmatig terug. Ik ben dus niet de enige die besmet is met een virus dat ervoor zorgt, dat je soms meer tijd besteedt aan het op één plaats blijven staan, om toch maar te trachten om de kleurencombinaties en de laatste jaren ook steeds meer combinaties van letters en cijfers af te lezen. Want als er één ding is wat lepelaars erg goed kunnen, dan is het soms urenlang op één poot blijven staan, de andere poot zit dan verstopt tussen de veren en de kleurringen zijn verdeeld over beide poten.

Sommige vogels zijn dus bekenden geworden en zo merken we aan hun plaatselijk trekgedrag, vooral in de periode juni tot oktober, dat ze een tijdje rondzwerven in de Rupel- en Scheldevallei, en daar waterrijke natuurgebieden bezoeken.

Een overzicht van alle kleurencombinaties zou meerdere bladzijden beslaan, dat gaan we dus niet doen, maar één vogel is toch het vermelden waard, dat is de lepelaar aW(UX)/RW(UX). Die ringcode staat voor links een metalen ring, en daaronder een witte ring met daarop de code UX, en rechts een rode ring en daaronder een witte ring met daarop eveneens de code UX. Op 13 juni 2003 werd lepelaar aW(UX)/RW(UX) als nestjong geringd in de kolonie van het Markiezaat bij Bergen-op-Zoom. Op 18 augustus 2019 zagen we deze vogel voor het eerst op het Noordelijk eiland en op 31 juli 2022 voor het laatst. Het verst dat deze vogel ooit werd gezien, was op 18 november 2014 aan de Banc d'Arguin in Mauritanië, 3.954 km verwijderd van de geboorteplaats.

Dank aan Jan Polderman van Werkgroep Lepelaar Nederland voor het doorsturen van de levenslijsten.

Dank ook aan Jan Ledeganck, Pieter Van den Cruyce, Jan Marivoet en John Van Wesemael voor de hulp bij het aflezen van kleurringen, ook door middel van detailfoto's.

Dank aan Luc Meert voor de foto's.

Tekst : Erik De Keersmaecker – Natuurpunt Rupelstreek

Verder in dit nummer — januari 2023

Geslaagde finale Behaag...Natuurlijk 2022	2
Op reis met de lepelaars	3
Natuurgebied Kleiputten Terhagen erkend als natuurreservaat!	4
2022 Of weer een jaar Natuurpunt Rupelstreek	6
Trektellingen najaar 2022	8
Op stap met Natuurpunt Rupelstreek	9
Wandeltip: Polders van Kruibeke Zuid	10
Vrijwilligers Natuurpunt Rupelstreek in actie	12
Schieralen in onze schietfuiken	14
Natuurwandeling en feestelijke brunch!	15
Agenda Aartselaar	16
Agenda Rupelstreek	18
Een goudhaantje in de tuin	20

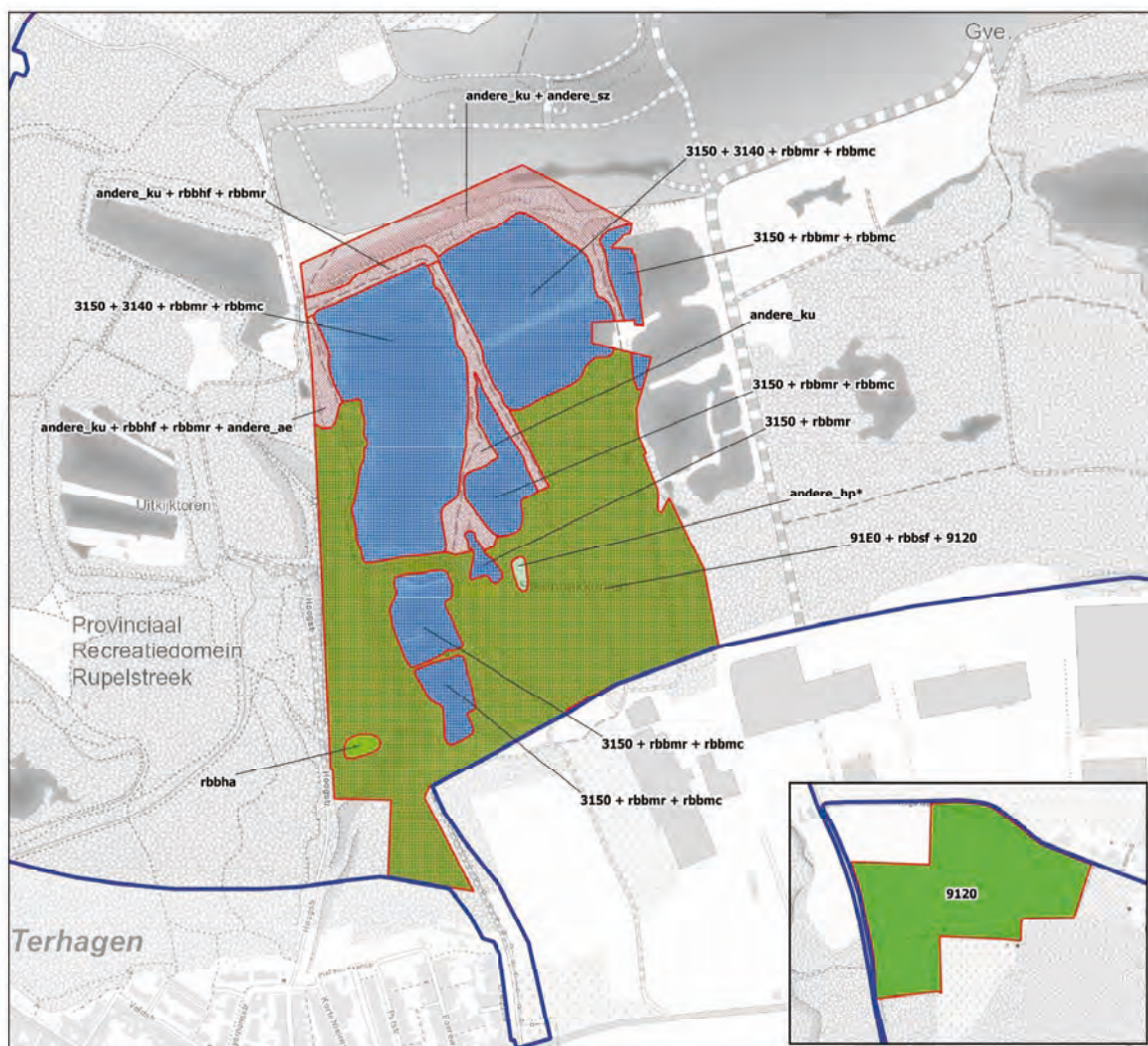
Wat betekent dit concreet?

Voorafgaand aan de erkenning werd er een natuurbeheerplan opgesteld, wat een overzicht geeft van de huidige natuurwaarden en de toekomstige natuurstreefbeelden. Soms zijn die identiek aan de huidige toestand, zoals het moerasbos in het zuiden, voor andere zones is er een omvorming

Rondom de grootste plassen en in het noorden is er **ruigte en pioniersvegetatie** voorzien. Deze habitat is erop gericht om enkele zeldzame Europees bedreigde soorten die nog in het gebied voorkomen zoals **rugstreeppad, kamsalamander en oeverzwaluw** een veilige thuis te bieden. Centraal in het gebied zijn er ook enkele soortenrijke graslanden voorzien waar zeldzame planten zoals **orchideeën** goed kunnen gedijen.

In het Stuyvenbergbos wordt er een geleidelijk omvormingsbeheer voorzien van de huidige naaldbomenplantage met Corsicaanse dennen naar een **eiken-beukenbos**.

Hier zullen de vrijwilligers en de professionele ploeg van Natuurpunt hun handen mee vol hebben in de toekomst. Er worden subsidies voorzien om de natuurstreefbeelden hetzij in stand te houden of om te vormen.

 natuurpunt

Natuurbeheerplan

Kleiputten Terhagen

Bijlage 3.2.1: kaart
natuurstreefbeelden

Legende

- ruimer globaal kader
- beheereenheden
- Vegetatierijke plassen en moerasvegetaties
- Ruigten en pioniersvegetaties
- Schrale graslanden
- Andere soortenrijke graslanden
- Vochtige habitatbossen
- Droge habitatbossen

Bron: Cartoweb-Topo (NGI)

 1:5000
0 100 200 m

Dit wordt opgevolgd door het Agentschap Natuur en Bos.

Het noordelijke deel langsheen het wandelpad werd het afgelopen jaar alvast een stuk aantrekkelijker voor de doelsoorten. Er werd enorm veel industrieel afval verwijderd, bestaande waterpartijen werden optimaler ingericht en er werden zelfs volledig nieuwe poelen gegraven.

Een concreet voorbeeld daarvan is de gracht in het westen langsheen het wandelpad. Die werd verbreed en de oeverwanden werden afgeschuind.

Amper enkele weken na de werken stond deze al terug vol met water. We kijken alvast hoopvol uit naar de toekomst. Ongetwijfeld zullen deze zones zeer snel gekoloniseerd worden door de uitbundige natuur.

Nieuwe poelen in noordelijk deel langs het wandelpad – achteraan kijkpunt Ijsvogel – foto: Erik De Keersmaecker

Deze erkenning zou onmogelijk geweest zijn zonder de onbaatzuchtige inzet van de vele tientallen vrijwilligers die zich al die jaren hebben ingezet in het natuurgebied Kleiputten Terhagen. Waarvoor hartelijk dank!

Heeft dit artikel jou geïnspireerd om deel uit te maken van een team van enthousiaste vrijwilligers? **Laat het ons weten, je bent meer dan welkom!**

Tekst: Dirk Meersman – conservator natuurgebied Kleiputten Terhagen, samen met Dries Kets
Email Dirk: meersman.dirk@proximus.be
Email Dries: dries.kets@blackbit.net

Deze gracht in het westen werd heringericht voor amfibieën – foto: Dirk Meersman

Dit artikel bevat een terugblik op wat we allemaal deden in 2022. Leden en sympathisanten die regelmatig artikels lezen in het Rupel. blad of in het Rupel.bericht zullen merken dat een groot deel van onze werking draait rond vogels. Vogels zijn dan ook overal te zien of te horen, en niet alleen in natuurgebieden. Daarom richten we onze projecten niet enkel op de natuur in onze natuurgebieden, maar tevens op het platteland en zelfs in voor- en achtertuinten.

Behaag..natuurlijk is daarbij een belangrijk speerpunt, deze actie waarvan we als sinds 1994 kartrekker zijn liep dit jaar opnieuw in 30 gemeenten, helemaal van Wuustwezel in het noorden in de provincie tot Puurs-Sint-Amands in het zuiden, in totaal werden 72.729 planten verkocht waarvan 13.934 planten in de 5 Rupelgemeenten, daardoor wordt de biodiversiteit in vele voor- en achtertuinten weer flink opgekrikt en daarmee ook de vergroening. Het thema natuurinclusief bouwen gebruiken we tevens om een omslag te maken in het denken bij projectontwikkelaars, bijvoorbeeld bij de toekomstige ontwikkeling van de Bekaertsite in gemeente Hemiksem en de Electabelsite in Schelle.

Behalve het organiseren van gerichte beschermingscampagnes zetten we ons ook in om mensen te laten genieten van de natuur, waarbij het merendeel van onze excursies voornamelijk gericht zijn op het vogels kijken. En waarbij het aantal deelnemers elke keer opnieuw bewijst dat het mensen gelukkig maakt en dat ze blijven komen. De rondjes Vogels kijken omheen het Noordelijk eiland en het Zennegat blijven boeien, met telkens 10-tallen vogelkijkers. Vanaf dit voorjaar wordt het rondje Vogels kijken aan het Zennegat vervangen door een rondje omheen het overstromingsgebied Battenbroek en langs de Grote Vijver.

belangrijkste blikvangers. Streefdoel is om dit jaar een 3de folder in Hemiksem en Schelle huis aan huis te bussen, waarbij de prachtige natuur aan de overkant van de Schelde de belangrijkste blikvanger zal zijn en mogelijk zelfs een 4de in de rij, met dan aandacht voor de natuur tussen Boom en Terhagen, met het gemeentepark van Boom, het landschap van de Kleine Steylen, de oude kleiputten Boom/Terhagen en het natuurgebied Kleiputten Terhagen als blikvangers.

In de wijk Lage Vosberg in Rumst werden

Camille (11 jaar) tijdens een toer de kerkuil op 10 juni 2022 – op de houten loopvloer strontjes gewone grootoorvleermuis
foto: David Van den Broeck

Met onze nestkastenprojecten voor holenbroeders zoals gierzwaluw, kerkuil, steenuil en torenvalk blijken we meer en meer succes te boeken, niet enkel in onze streek, maar ook in de buurregio's. Het zijn projecten waarbij volhouden, soms opnieuw beginnen en leren uit mislukkingen een noodzaak zijn. Leren doen we ook uit langlopende projecten, met tellingen van trekvogels, overwinterende watervogels en broedvogels. Het ringwerk levert daarbij een belangrijke bijdrage, net zoals de passie voor het aflezen van kleurringen bij lepelaars en zwartkopmeeuwen.

Werkmoment medewerkers Keppel-Seghers en vrijwilligers Natuurpunt in het natuurgebied Kleiputten Terhagen op 21 oktober 2022
foto: Maarten Wielandts

Eind 2021 stonden er 1.440 namen op onze ledenlijst, midden december 2022 stond de teller op 1.445 leden, het hoogste aantal leden ooit voor Natuurpunt Rupelstreek. Het live ledenwerven beperkte zich tot een infostand tijdens de Milieubeurs in Schelle, met meteen 10 nieuwe leden. Het merendeel nieuwe leden mochten we wellicht verwelkomen, dankzij het huis aan huis bussen in Rumst centrum en de wijk Vosberg/Lazernij van een mooie kleurenfolder: Beleef de natuur in de Rupelstreek, waarbij de natuur in de Oude Nete-arm, en de nieuwe natuur aan de overkant van de Nete de blikvangers zijn.

Dit was de 2de folder in een reeks van vier, waarbij de eerste folder in 2021 huis aan huis werd gebust in Niel en Schelle, op deze folder waren Walenhoek, het Niels Broek en het Noordelijk eiland de

dankzij onze paddenoverzetactie, de 12de campagne al op een rij, 1.119 padden, kikkers en salamanders veilig de straat overgezet. In de wijk Lazernij was de waarneming van een zeldzame ringsnavelmeeuw, inclusief met een gps-zender de blikvanger. Een dwaalgast uit Noord-Amerika, die vogelkijkers uit gans Vlaanderen en Nederland naar Rumst lokte en waarbij vogelkijkhut Eeckhoven records brak als één van de drukst bezochte vogelkijkhutten in de Lage Landen.

In 2022 geen feestweekend in ons natuurgebied Kleiputten Terhagen, wel op de valreep bijzonder goed nieuws, met de erkenning als natuurreserveaat. Een bekroning voor het prachtig werk van de vrijwilligers van Werkgroep Kleiputten Terhagen, met praktisch om de 2 weken

een werkvoormiddag op zaterdag. En de realisatie van projecten om enkele koestersoorten van het natuurgebied: kamsalamander en rugstreeppad te verwennen, zonder een zorgvuldig uitgevoerd natuurbeheer en onze hulp zijn ze immers gedoemd om te verdwijnen en dat gaat dus niet gebeuren.

Voor rugstreeppad werden eerder al geschikte biotopen ingericht en dankzij de steun van het ANB en de Europese Unie werd gewerkt aan het verbeteren van het leefgebied voor kamsalamander. We kijken al uit naar de komende lente, om de nieuwe poelen te bemonsteren met speciale amfibieënfuiken.

Tijdens de lente keken we ook weer uit naar de komst van de visdiefjes, en waren we opnieuw in de weer, zodat de broedplaatsen veilig zijn voor predatoren, onder meer met het plaatsen van nestvloten en het inrichten van broedeilandjes. En waarbij soorten, zoals kokmeeuwen en kluten mee kunnen genieten van deze veilige broedplaatsen. Op het broedeilandje in de noordelijke plas van het Noordelijk eiland werd door een 20-tal paar kokmeeuwen, 4 paartjes visdiefjes en 3 paar kluten met succes gebroed, op de nestvloten konden 2 paartjes visdiefjes met succes jongen grootbrengen, ook hier tussen vele 10-tallen paartjes kokmeeuwen. De nestvloten in de grootste plas in het natuurgebied Kleiputten Terhagen kon eveneens 2 paartjes visdiefjes bekoren.

Met bijzondere interesse keken we ook uit naar de terugkomst van de oeverswaluwen, een helling in het natuurgebied Kleiputten Terhagen gaf opnieuw een goede blik op de broedplaatsen in een steilwand

van een oude kleiput en zo konden we tijdens de zomer een 270-tal bewoonde nesten tellen.

Bijzonder veel uren vrijwilligerswerk werden opnieuw gepresteerd in ons natuurgebied Niels Broek, tijdens het voorjaar raasde enkele flinke voorjaarsstormen over de Lage Landen, met als resultaat omgewaaide populieren, waarvan er enkele dwars op het vlonderpad vielen. Met vereende krachten, en met de hulp van een stelling en een takel werd het vlonderpad omhoog getild en hersteld.

Als we over enkele jaren ons nog iets herinneren van het jaar 2022, dan zullen het ongetwijfeld het getal 259 zijn, of het aantal bewoonde nesten van huiszwaluwen. Dat zijn er bijna 80 meer dan vorig jaar en een vervijfvoudiging tegenover de resultaten in 2002 en 2003.

Het intensief opvolgen van het visbestand in de Rupel en de Schelde kreeg een nieuwe stimulans, in de periode mei/oktober werden elke maand dubbele schietfuiken geplaatst en dat leverde toch wel enkele opmerkelijke vangsten op. Onder meer een 1,20 meter lange meerval, het meest memorabel moment was echter de vangst van 3 schieralen eind oktober, het verhaal van die vangst lees je elders in dit magazine.

Cursus Samen de natuur in – nestkastjes bouwen met Marc op 28 maart 2022 – foto: Gie Wyckmans

Een ander verhaal waar we bijzonder goede herinneringen aan bewaren was de cursus: Samen de natuur in, in samenwerking met Welkom en co vzw en LIGO Boom. En eerlijk is eerlijk, vooraf waren er wel wat twijfels, maar achteraf konden we terugblikken op mooie ervaringen, zodat deze cursus opnieuw op de planning staat tijdens de komende lente.

We sluiten deze terugblik af met het verhaal van de cursus Vogels kijken 2020, opgestart tijdens het voorjaar van 2020, stopgezet in maart 2020 en uitgesteld naar het najaar van 2020, opnieuw uitgesteld en opnieuw gepland in de loop van 2021, weer uitgesteld. Maar uiteindelijk derde keer goede keer, met de herstart in augustus en sindsdien loopt de cursus door als cursus Vogels kijken 2022/2023 tot aan de zomer van 2023.

Erik De Keersmaecker, voorzitter Natuurpunt Rupelstreek

Ophalen schietfuiken in de Schelde op 8 juni 2022 – foto: Erik De Keersmaecker

Dit overzicht kon niet gemaakt worden, zonder de hulp van de vele vrijwilligers, mannen, vrouwen en kinderen die zich belangeloos inzetten voor de natuur. Dank je wel!

Trektellingen najaar 2022 Noordelijk eiland

Wintam, een terugblik...

Appelvink – foto: Luc Meert

De zomer, die overleefden we warempel ternauwernood. Moeder Aarde had uiteindelijk geen tranen meer over. Haar opengereten en opgekrulde huid, warm als as, had meer zelf nodig dan voorradig was. Tapdansende mussen, jonge kluutjes in een verzengende kuikendons. Elke plas een fata morgana, bekjes wagenwijd open bij de langste zomerdagen. Schreiende aarde. Gelukkig hadden we weer een zondebok die zich, gelukkig niet verweren kon: het was de schuld van de straalstroom. Deze winderige schavuit was het toch wel op een ander gaan zoeken zeker?

September schonk welgekomen vocht en vogels. Wanneer de eerste koperwieken opdaagden, was het truiëntijd. Oef, op 30 september draaide de pluimenhandel als vanouds met het eerste smelleken, een fraaie 8 beflijsters en meer dan 500 graspiepers en 1.500 vinken.

We boorden vervolgens de rijke goudader van oktober aan. Gedurende maar liefst 15 dagen was het elke dag weer een cadeautje openmaken aan de wuivende Rupelbocht. Onder de 2.500 reizigers op 3 oktober viel een exotische rode ibis op tussen overtrekkende lepelaars. Uiteraard niet helemaal uit Zuid-Amerika, maar uit een dierenpark Planckendaal dat de slotenmakersservice uit de begroting had gehouden. Op 8 oktober was er weer een beflijster op het appel en tikten de vinken – op een klein zuchtje na - de 2.500 aan. Op 10 oktober keken we naar meedogenloze trek van koperwiek (1.093 ex.) en “jup”ten de vinken zich naar 3.674 stuks. Graspieper die eind september/begin oktober piekt, nam zienderogen af, nog 97 stuks. We begroetten wel de eerste drie appelvinken! De dag erop zwierde het tweede smelleken zich in de strijd! Een vrouw blauwe kiekendief hief zich op 12 oktober boven het Noordelijk eiland terwijl spreeuwen zich richting 1.500 stuks torpedeerden. Ook schreven we het eerste duo roeken bij.

Midden oktober schakelt steevast nog een versnelling hoger. Een aanwakkerende noordooster deed 19 oktober prima uitpakken met warempel een rode wouw en een velduil! Lijsters vonden het ook tof trekweer, getuige de eerste 190 kramsvogels, 1.181 koperwieken en een piekfijn afgeborsteld mannetje beflijster.

In het weekend van 22 en 23 oktober werd een zevenklapper afgestoken. Een aangename zuidwester bracht de teller op 20.000 vogels, waarbij

22 oktober heel erg goed was met twee blauwe kiekendieven, opnieuw een velduil en een visarend. De eerste waterpieper meldde zich aan en rietgorzen smeten zich de Rupel over met voor het eerst dit najaar 100+ ex. (117).

Op 23 oktober genoot de telpost mee van de influx van vale gierzwaluwen die op de zuidenwind meegelift waren naar onze contreien, één zeker en één waarschijnlijk ex. snelden zuidwest. Verder bezorgden vooral de roofvogels deze 23ste oktober een onderscheiding met een visarend, 29 sperwers, 2 blauwe kiekendieven, 2 smellekens, een partijtje buizerds (38), 2 torenvalken en een bruine kiekendief. Vermeldenswaard waren ook buidelmees en een eenzame boomleeuwerik, die 131 kameraden had meegenomen om in la Douce France wat te gaan petanquen. Veldleeuwerik, spreeuw en vink scoorden ook prima met respectievelijk 675, 5.019 en 4.406 stuks, 25 oktober verblijdde de telpost met 2 buidelmezen, terwijl de

dag erop een smelleken werd opgemerkt. Tegen het einde van deze superieure trek-telmaand droogde de trek zichtbaar op. Maar ditmaal hoefde Moeder Aarde niet te schreien. Grachten, beken en plassen waren gelukkig weer gastheer van het leven schenkende blauwe goud. Spreeuwen waren nu talrijker dan vinken maar de koppositie was voor houtduif (4.640 op 29 oktober). Een mogelijke sneeuwgorz werd op 29 oktober 1x ver gehoord. Het enige groepje goudplevieren (16 stuks) roetsjte op 30 oktober pijlsnel zuidwest.

Deze dag namen we ook afscheid van 6 appelvinken die elders notenkraker gingen spelen.

November trok een streep onder de najaarstrekellingen met een telling op 3 en 12 november. Deze laatste dag sjokte het allerlaatste smelleken zuidwaarts. Een sierlijke groep van 12 grote zilverreigers walste wondermooi over de Rupeliaanse cuesta. Na dit laatste sneeuw witte vuurwerk fietsten we huiswaarts, nostalgisch mijmerend over het volgende voorjaar, trekkelbabbels, vadertje tijd die gaf en nam.

Zelf eens proeven van het trek-tellen? Zoek even op www.trektellen.nl en klik door naar ‘Noordelijk eiland – Wintam’ of kom ons vervoegen, vanaf zowat half februari, op de Narwal van Wintam, gelegen op de noordpunt van het Noordelijk eiland.

Tekst: Wouter Van Assche – Trektelpost Noordelijk eiland Wintam

Beflijster – foto: Luc Meert

De grootste kracht van Natuurpunt Rupelstreek schuilt in de vele dingen die we doen voor de natuur, daarnaast besteden we erg veel aandacht aan het plannen en organiseren van excursies. In deze rubriek tonen we je graag beelden tijdens enkele tochten.

Bustocht van zaterdag 1 oktober naar Tholen en Schouwen/Duiveland

De deelnemers aan de bustocht van zaterdag 1 oktober naar Tholen en Schouwen/Duiveland konden tevreden terugblikken. Het weer was hun gunstig gezind, met enkel tijdens de busrit Boom tot de eerste stopplaats Schakerloopolder enkele flinke buien. Maar zodra ze er waren klaarde het op en dat zou de ganse dag zo blijven. Het vogels kijken aan de Schakerloopolder was meteen een voltreffer, met een flink lijstje soorten. De 2de stop aan de Scherpenisepolder gaf een soberder lijstje waarnemingen, maar dat werd ruimschoots goed gemaakt door een tussenstop aan de Van Haftenpolder.

Daar werd gezocht naar enkele koereigers en zagen ze eerst niet, maar dat werd ruimschoots goedgemaakt door een rode wouw, die de opstijgende warme luchten tegen een dijk gebruikte om ons een mooi luchtballet te demonstreren. Daarna vertoefde de wouw een 10-tal minuten op een weipaal, zichzelf poetsend, een mooi moment. Terug op de bus, zaten we hoger en zo konden we de koereigers toch ook nog aan ons vogellijstje toevoegen. De

Bustocht Tholen-Schouwen-Duiveland - zeevogels kijken aan de Brouwersdam, met de bus als windscherm
foto: Nel De Backer

stop en korte wandeling langs het Rammegors gaf opnieuw een soberder lijstje waarnemingen. Na de middag stops aan de inlagen ten westen van Zierikzee en aan de Brouwersdam, daar zal vooral de herinnering aan een dichtbij zwemmende zeekoet, een voorbij keilende juveniele Jan van Gent en een voorbij zwemmende grijze zeehond blijven hangen. De lange afsluitwandeling met links een

blik op de Prunjepolder en rechts de Flaauwers- en Weversinlagen was opnieuw memorabel, met opnieuw een stevige lijst steltlopers, en de eerste groepjes overwinterende rotganzen. Bijna terug op de bus, konden we met een middelste zaagbek het daglijstje afsluiten.

Tekst: Erik De Keersmaecker
Natuurpunt Rupelstreek/Vogelwerkgroep Rupel

Cursus Vogels kijken 2022

De deelnemers aan de cursus Vogels kijken 2022 konden op zaterdag 19 november genieten van een memorabele dagexcursie naar enkele natuurgebieden op de Antwerpse linkeroever, met Peter Hofman als gids, die daarbij hulp kreeg van Wouter, Jan en Nel. Bij de eerste halte aan Blokkersdijk bracht de vogelkijkhut een mooi zicht op de plas, en tevens een schuilplek tegen de miezerige regen. Op de plas kregen 2 kleine zwanen en 2 vrouwtjes brilduiker de meeste aandacht, ook erg veel slobenden en wat meeuwen.

Volgende stop was het Groot Rietveld en gelukkig was het gestopt met regenen. Op de plassen wat eenden, grote zilverreiger,

blauwe reiger, wat watersnippen die overvlogen en een vlucht kieviten. Waterral en Cetti's zanger werden gehoord. Een ijsvogel vloog als een blauwe flits voorbij. In de struiken hoorden we een goudhaantje en even verder zagen we een vuurgoudhaantje snel over en weer vliegen. We hoorden ook het geluid van een baardmannetje. De volgende halte was de Rietvelden Kallo. Met een goed uitzicht op een grote plas met: smienten, zwarte ruiters, pijlstaarten, grauwe ganzen, tafeleenden, kuifeenden en enkele overvliegende koperwieken.

Het was ondertussen al middag en tijd voor de afspraak in het café Het verdronken land in Emmadorp, vlakbij het Verdrongen land van Saeftinghe, waar 2 tafels voor 8 personen en op elke tafel een pot warme soep klaarstonden. Dat smaakte na zo'n koude ochtend.

Na de middag de eerste halte aan de vogelkijkplaats aan de Gasdam, inclusief een dakterras op de vogelkijkhut, met een prachtig zicht op

het Verdrongen land: een paar bruine kiekendieven, 4 lepelaars, wat kieviten en daartussen goudplevieren en enkele bonte strandlopers. Aan de kerk van Prosperpolder werd het uitkijken naar een roestplaats van ransuil, moeilijk maar het lukte toch om enkele vogels te bekijken.

Van hieruit ging de rit verder naar de Hedwige-Prosperpolder, met een prachtige waarneming van een blauwe kiekendief. Het was er erg windig en koud, de thermometer gaf 2°Celsius. In de verte zagen we enkele bruine kiekendieven boven het landschap zweven.

De Scheldedijk bij het Paardenschor en Doelpolder Noord was de afsluiter van de dagexcursie. Op de plassen van Doelpolder Noord zaten nog wat eenden en een grote groep kleine zwanen. Uit het niets verscheen er plots een kerkuil. Sierlijk vloog hij over de polder en we konden hem een hele tijd volgen. Mooi en de kers op de taart voor een zeer geslaagde excursie: op mijn streepjeslijst stonden 64 verschillende vogelsoorten.

Tekst: Nel De Backer – Vogelwerkgroep Rupel

Vogels kijken Scheldedijk bij het Paardenschor op 19 november 2022
foto: Nel de Backer

Wandeltip: Polders van Kruibeke Zuid

Hemiksem/Rupelmonde/Bazel

wandeltip

Aan de overkant van de Schelde vormen de polders tussen Kruibeke, Bazel en Rupelmonde een 650 ha groot gecontroleerd overstromingsgebied. Ze zijn de laatste schakel van het eerste Sigma-plan, dat na de overstroming van Ruisbroek in 1976 tot stand kwam om het rivierenland van Schelde, Rupel, Dijle en Nete te beschermen tegen overstromingen. Vogels, libellen, vissen en zoogdieren genieten nu van ruim 300 hectare slikken en schorren, 150 hectare weidevogelgebied en 150 hectare natte elzenbroekbossen. Kilometers-lange dijken en wandelpaden bieden er een schitterend uitzicht over het gebied en tevens over de machtige Schelde.

1. Een comfortabele veerboot brengt je naar de overkant van de Schelde, daar volg je het kasseiwegje rechtdoor tot bij een reuzegrote lindenboom. Neem onderweg even de tijd voor enkele stops en kijk naar het open landschap, een polder, met natte graslanden en grachten afgezoomd met brede rietstroken. Dit gebied werd ingericht als weidevogelgebied. Grutto, tureluur, watersnip en scholekster zijn de belangrijkste doelsoorten als broedvogels, voorlopig echter zonder succes. De graslanden zijn wel superbe voor overwinterende ganzen, het klassieke rijtje zomerganzen, met Canadese gans, grauwe gans en Nijlgans wordt nu aangevuld met brand- en kolganzen. Heel af en toe ook met enkele rietganzen en kleine rietganzen. Speur met een verrekijker over de graslanden en de kans dat je enkele wulpen ontdekt is erg groot. Mogelijk heb je hun typische jodelende zang al gehoord.

Wulp – foto: Luc Meert

plas-dras wordt genoemd, neem even je tijd om deze plek wat beter te bekijken. Mits wat geduld en geluk ontdek je misschien wel enkele watersnippen. Ze trekken in kleine groepjes over ons land en blijven hier als de winter mild blijft. En het is best wel een uitdaging om ze soms te bekijken, dankzij hun schutkleur blijven ze soms goed verborgen.

4. Het landschap op weg naar dit kijkpunt toont opnieuw graslanden, doorsneden met sloten afgezoomd met brede rietkragen, opnieuw goed om enkele ganzensoorten te bekijken en wellicht ook de eerste groepen smienten. Eind september, begin oktober arriveren de eerste groepen in de Lage Landen, de grootste aantallen komen later, zo ergens omstreeks de jaarwisseling, in die periode van het jaar verblijft maar liefst 50 % van de Noordwest-Europese populatie in de Lage Landen. Smienten worden soms ook fluiteenden genoemd, met het typische “wieuw wieuw” geluid dat het mannetje maakt. Het infobord bij dit kijkpunt vertelt het verhaal van archeologische opgravingen tijdens de aanleg van het gecontroleerd overstromingsgebied.

1930 in Antwerpen werd op het einde van de Wereldtentoonstelling afgebroken en hier heropgebouwd. De omgeving van het paviljoentje is een prima omgeving voor ransuil en buizerd, let iets verder op alleenstaande boompjes of struiken, misschien zie je wel een roodborsttapuit.

6. Een van de mooiste natuurmomenten tijdens je wandeling is de Rupelmondse kreek. De kreek ontstond in 1715, samen met de Bazelse en Kruibeekse Kreek, na een dijkbreuk. Neem de tijd om de kreek te bekijken, een picknickbank nodigt je uit voor een rustig moment. In de kreek kan je wel enkele futen, dodaarsen en enkele aalscholvers spotten.

7. Om het pad links van de kreek te bereiken moet je even opletten, het loopt onderaan de dijk, links van een voormalige visvijver, in de richting van een hoge hoogspanningsmast naar een houten hek. Hou er wel rekening mee, dat het pad modderig kan zijn na een regenbui. Tijdens je wandeling langs de Rupelmondse kreek heb je veel kans om beversporen te ontdekken, let vooral op afgeknaagde boomstammen. In de Rupelmondse kreek

2. Voor de lindenboom wandel je naar links en volg daar het aarden pad op de overlooppdijk, meteen links nodigt een bank je uit om er even te vertoeven, misschien bij de terugwandeling op het einde van de tocht. Een infobord vertelt je het verhaal van de Fasseitpolder. Hier kreeg de Schelde opnieuw vrij spel, dagelijks spoelt met hoogtij Scheldewater het gebied in, met laagtij liggen dan weer grote slikplaten bloot, die werken als een magneet op wulpen, bergeenden, krakeenden, wintertalingen en kieviten.

3. De overkant van de overlooppdijk toont een heel ander beeld, met natte graslanden en een greppellandschap dat ook

Smienten – foto: Fons Van den heuvel

5. Op weg naar dit kijkpunt kijk je in de richting van de Schelde naar brede rietstroken, rietgorzen vertoeven hier graag. Je ontmoet er ook een merkwaardig gebouwtje, of wat er nog van overblijft. Ooit was dit de plaats waar de inwoners uit Bazel, Rupelmonde en Hemiksem kwamen zwemmen in de Schelde. Dit bijzondere gebouwtje, het Zweedse paviljoen tijdens de Wereldtentoonstelling van

wonen meerdere beverfamilies. Na een afwezigheid van ruim anderhalve eeuw heeft de bever een flink deel van Vlaanderen heroverd. Wellicht de mooiste blikvangers zijn 2 merkwaardige gebouwtjes, eerst ontmoet je het Karperhuisje, rechts leidt een steile trap je naar een kijkpunt, met een mooi zicht op de kreek en op het Karperhuisje, terwijl een picknickbank je

ook weer uitnodigt om hier even te vertoeven. Een eind verder, bij het einde van het wandelpad zie je rechts het idyllische Coninckshofke. Dit is ook weer een plek om een tijdje te vertoeven. Het gebouw-
tje fungeert nu ook als één van de mooiste vogelkijkplekken van de Lage Landen. Scan tussen de brede openingen tussen de planken naar de oevers van de kreek, en naar opstaande takken. Veel kans dat je daar een ijsvogel ontdekt.

Ijsvogel – foto: Luc Meert

8. Nu wandel je onderaan de hoge ringdijk, en in de plassen kijk je naar enkele merkwaardige metalen kooien in het water. Hier tracht men krabbenscheer te in-

Lengte: 6,5 km

Start

Veersteiger Callebeekstraat Hemiksem

Parking

Parkeerstroken Callebeekstraat/Scheldestraat Hemiksem

Toegankelijkheid

- Het hele jaar door op de paden. Een verrekijker en stevige schoenen zijn een aanrader.
- Het pad langs de Rupelmondse kreek is niet geschikt voor rolstoelgebruikers/kinderwagens.
- Wandelaars met honden welkom, wel steeds met hun dier aan de leiband.

Vaartijden veerboot Hemiksem/Bazel

www.welkombijvloot.be/uurregeling-veerdienst-bazel-hemiksem

Openbaar vervoer

- De Lijn: lijnen 290 – 291 – 295 halte Scheldestraat of Callebeekstraat, op 600 m
- NMBS station Hemiksem: op 1,2 km

Horeca

Eetcafé de Veertoren Hemiksem

Info

www.sigmaplan.be/projecten/polders-van-kruibeke

troducen in de kreek en de zijkreek. Krabbenscheer is een prachtige plant, die tijdens winter wegzakt tot op de bodem van de plas en zodra de lente het water opwarmt, naar het oppervlak stijgt en daar een dichte vegetatie vormt. De kooien moeten vermijden dat meerkoe-
ten de planten tijdens de wintermaanden van de bodem oppikken en opeten. Als het project slaagt en de krabbenscheer zich verder verspreidt bestaat de mogelijkheid dat moerassternen, zoals zwarte stern hier komen broeden. Ze gebruiken drijvende planten, zoals krabbenscheer om hun nesten op te bouwen.

9. Hier kijk je opnieuw naar een project om de biodiversiteit in de Kruibeekse polders flink omhoog te stuwen. Tijdens de zomer van 2020 toverden graafmachines er enkele weilanden om tot een waterrijk plas- en draslandschap, met daaraan gekoppeld het uitgraven van dichtgeslibde grachten en grotere vijvers. Op termijn moeten deze percelen zich ontwikkelen tot een waterrijk rietveld. Tijdens de lente van 2021 stond het terrein nog in de pioniersfase en werkte het als een magneet op doortrekkende steltlopers, met daarbij toppers zoals de zeldzame terekruiter.

Ploeg Natuurpunt levert prachtig werk in het Niels Broek

Het onderhoud van de wandelpaden in onze natuurgebieden is een regelmatig weerkerend karwei voor onze vrijwilligers. Af en toe komt er een extra karwei bij, als een bezoeker aan één van onze natuurgebieden ons op de hoogte brengt van een gevaarlijke situatie, wanneer er bijvoorbeeld een boom over het pad hangt of het pad versperd is. Wandelclubs contacteren ons eveneens regelmatig dat hun geplande wandelroute door één van onze natuurgebieden loopt en in de mate van het mogelijke trachten we dan een week vooraf de paden te maaien.

Dat deden we op dinsdag en woensdag 16 en 17 augustus in het Niels Broek. En het was wel even schrikken toen we merkten dat een ruim 40 meter hoge populier aanleunde tegen een kleinere populier, en dat die inmiddels al ruim 10 meter schuin stond, er was dus een reëel risico dat beide bomen zouden omvallen.

Beide bomen stonden immers vlak naast het wandelpad en als dat zou gebeuren als er iemand in de buurt was, zouden de gevolgen niet te overzien zijn. Om zo'n situatie te vermijden werden de ingangen van het Niels Broek die toegang geven tot het wandelpad afgebakend met een geel/zwart lint en op een info-affiche stond het waarom van deze maatregel. Inmiddels werd overleg gepleegd met het professioneel team van Natuurpunt om te bespreken wat er kon gebeuren. Gemeente Niel werd verwittigd en gevraagd om hierover te communiceren via de sociale media van de gemeente. Nauwelijks enkele dagen later, op maandag 22 augustus konden we al melden, dat het probleem was opgelost. Het professioneel team van Natuurpunt was al ter plaatse geweest en had heel deskundig de beide bomen omgezaagd, zonder het vlakbij gelegen vlinderpad te beschadigen.

Team Natuurpunt helpt bij omzagen hoge populier vlakbij het vlinderpad - foto: Natuurpunt

Van dinsdag 4 tot donderdag 6 oktober konden we opnieuw rekenen op de hulp van de ploeg van Natuurpunt voor het maaien van enkele percelen in het Niels Broek, onder meer de lange wei langs de Broeklei, de bermen van de Broeklei en het perceel achteraan de Korte Hameldijk. Met ons vrijwilligersteam waren we er ook aan het werk en daarbij konden we telkens rekenen op de hulp van een 5-tal vrijwilligers. Op 31 oktober werd het wandelpad gemaaid en werden overhangende takken weggezaagd, daarna werd gestart met het maaien van een verruigd rietveld. Op 15 en op 24 november werd gewerkt aan het knotten van 3 grote knotbomen aan de ingang van het Niels Broek, de mooie rechte takken werden verkocht tijdens de campagne Behaag..natuurlijk 2022.

Knotten wilgen op 15 november aan ingang Niels Broek - foto: Erik De Keersmaecker

Maaien voor meer biodiversiteit in Walenhoek

Het grootste deel van Walenhoek, het zogenaamde vijvergebied, is eigendom van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en een kleiner deel is eigendom van gemeente Niel. Dat laatste wordt beheerd door Natuurpunt.

Op die percelen stonden ooit vele rijen droogloodsen van de vroegere steenfabrieken De Neef-Landuyt. Na de afbraak van de loodsen omstreeks 1980 kreeg de natuur er vrij spel en werd het gebied massaal gekoloniseerd door orchissen. Dat leverde elk jaar opnieuw prachtige natuurbeelden op, met duizenden bloeiende bosorchissen ergens in juni of juli. De natuurlijke successie stond echter niet stil, wilgen en berken veroverden in snel tempo de orchissenweiden en toverden het gebied om tot een pioniersbos. Om te vermijden dat de orchissen zouden verdwijnen werken vrijwilligers van Natuurpunt zich sindsdien elk jaar opnieuw enkele dagen in het zweet om een 5-tal weiltes open te houden. Dat deden we op maandag en dinsdag 12 en 13 september en dat al voor het 39ste jaar op rij. Tijdens die werkmomenten werden de weiltes gemaaid, het maaisel werd afgevoerd en overhangend struweel werd verwijderd.

Opruimen maaisel weiltes Walenhoek - foto: Erik De Keersmaecker

Milieubeurs levert 10 nieuwe leden op

Milieubeurs Schelle – foto: Erik De Keersmaecker

Momenteel staan er 1.435 namen op de ledenlijst van Natuurpunt Rupelstreek en daarmee naderen we stilaan het aantal dat eind 2021 op onze ledenlijst stond, dat waren er 1.441. Dat was toen een absoluut record en het hoogste aantal dat ooit op onze ledenlijst stond, met nog 6 te gaan breken we dat record en dat gaat ons lukken voor eind 2022. Met onze infostand tijdens de Milieubeurs Schelle op vrijdag 23 en zaterdag 24 september konden we opnieuw 10 mensen overtuigen om lid te worden van Natuurpunt. Dank aan de helpers van vrijdag en zaterdag: Chris, Jan en An.

Team Cummins aan het werk in de Oude Nete-arm

Het is inmiddels al een stevige traditie dat een groep Cummins-medewerkers ons helpen bij het opruimen van het maaisel in een oude vloeibeemd langs de Nete in Rumst. De oude vloeibeemd ligt vlakbij het dorpscentrum van Rumst, niet ver van de samenvloeiing van Nete, Dijle en Rupel en de wandelbrug over de Nete. Natuurpunt huurt dit perceel van de gemeente.

Om de soortenrijkdom te behouden moet er elk jaar opnieuw gemaaid worden, waar het opruimen van het maaisel telkens het zwaarste karwei is. Gelukkig kunnen we al sinds 2013 op de hulp van een groep Cummins-medewerkers rekenen. Doorgaans dezelfde groep mensen die de handen uit de mouwen willen steken en precies weten wat er dient te gebeuren. Dat bleek ook op donderdagnamiddag 29 september, toen het maaisel in een 3-tal uurtjes werd opgeruimd.

Medewerkers Cummins helpen bij opruimen maaisel oude vloeibeemd - foto: Erik De Keersmaecker

Team Keppel-Seghers aan het werk in de Kleiputten Terhagen

De nazomer is traditioneel de periode waar we in de kleiputten van Terhagen al de wandelwegen en grasvelden maaien. Een tijdrovende zware klus waar we verschillende werkdagen op rij mee bezig zijn. Dit jaar hadden we echter vele helpende handen. Werknemers van Keppel-Seghers zijn ons op vrijdag 21 oktober komen helpen. Met een 20-tal gemotiveerde helpers was de klus dan ook snel geklaard.

Het is niet de eerste keer dat Keppel-Seghers ons is komen helpen, 5 jaar geleden, op 12 december 2017 waren ze er ook al. Toen om een gracht om te vormen tot ideale broedplaats voor kamsalamanders en takkenwallen aan te leggen om in te overwinteren. Na het opruimen van het maaisel hebben de werknemers dan ook een rondleiding gekregen in ons gebied om onder meer naar onze nieuwe poelen voor de kamsalamander te gaan kijken. Hartelijk dank aan Keppel-Seghers en hun werknemers en tot de volgende keer.

Opruimen maaisel in dreven natuurgebied Kleiputten Terhagen door medewerkers Team Keppel-Seghers
Tekst en foto's: Maarten Wielands

Het laatste inventarisatiemoment van 2022 op vrijdag 28 oktober had met de vangst van 7 palingen toch nog een leuke verrassing in petto. In het Rupel.bericht van september 2022 en in het Rupel.blad oktober 2022 kon je nog lezen hoe we ons zorgen maakten over het voorkomen van palingen in onze grote rivieren, een zorg die niet onterecht is.

*Paling gevangen en daarna vrijgelaten tijdens de campagne Hoogtij op 16/6/2019 langs de Rupel
foto: Sven Cloostermans*

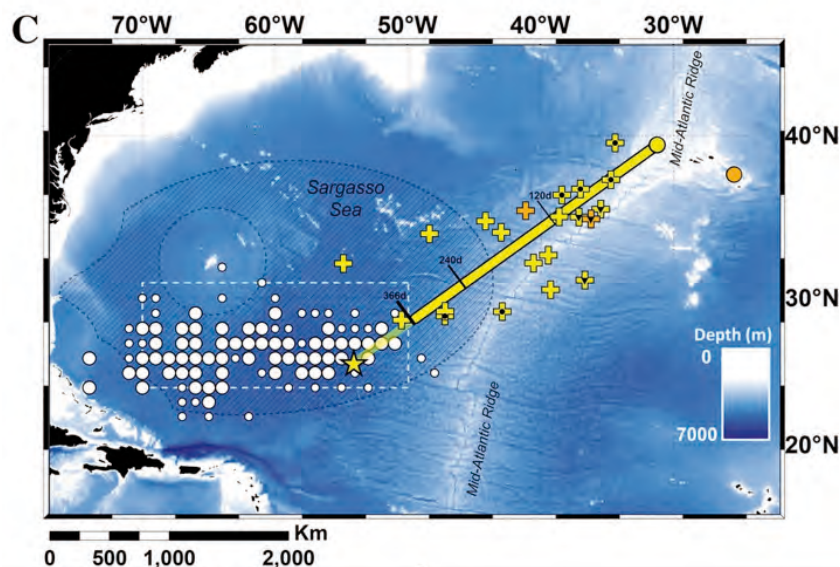
Wat meteen opviel bij enkele gevangen palingen was hun lengte, ruim 60 cm lang, de dikte van het lichaam, de knalzwarte rug en de lichte buik en dat blijken dus volwassen palingen of schieralen te zijn. Alle gevangen palingen werden meteen weer vrijgelaten, zodat de schieralen hun reis konden verder zetten naar de overkant van de oceaan. Als palingen in onze rivieren zich hebben volgevreten en genoeg vet bevatten om de terugreis naar de Sargasso-zee te maken voor het paaïen worden ze schieralen of zilverpalingen genoemd. Het vertrek van de schieralen uit onze rivieren gebeurt in de periode oktober/januari. Geslachtsrijp zijn ze op dat moment nog niet, maar ze krijgen wel al een

stevigere huid, grotere ogen en de kleur van het lichaam verandert van geelgroen naar een zwarte rug en een lichte buik. Ze krijgen ook grotere vinnen en de keel van de schieraal bereidt zich voor om over te gaan van zoet naar zout water. Tijdens de trek naar hun voortplantingsgebied in de Sargasso-zee, eten palingen niet. Ze leggen meer dan 7.000 km af op een lege maag. Na de voortplanting sterven de vissen dan ook van uitputting. Maar hun offer is het waard: een nieuwe generatie palinglarven reist met behulp van de Atlantische Golfstroom op ongeveer twee jaar tijd naar de Europese kusten en rivieren.

Zo hoort het te gaan, maar je leest het bovenaan. De Europese paling is ernstig bedreigd, met een daling van 95% van de populaties sinds de jaren 1980, deels toegeschreven aan factoren die zich voordoen tijdens de mariene fasen van hun leven. En ondanks een aanzienlijke hoeveelheid studies van wetenschappers om de volledige levenscyclus van de soort te verduidelijken, ontbreekt het nog steeds aan een volledig begrip over migratieroutes van schieralen die migreren vanuit de grote Europese rivieren die fungeren als belangrijke stroomgebieden voor de geelgroene palingfase, zoals de Rijn, de Elbe, de Wezer, de Glomma, de Schelde en de Maas. Bovendien moeten alle palingen die de Oostzee verlaten de Noordzee oversteken om de Atlantische Oceaan te bereiken. Recente ontwikkelingen in trackingtechnologie hebben geresulteerd van het in kaart brengen van verschillende mariene migratieroutes van de Europese paling, met het eerste directe bewijs dat volwassen schieralen met snelheden tussen 3 en 12 km per dag hun broedplaatsen in de Sargasso-zee bereiken.

Bron: <https://www.nature.com/articles/s41598-022-19248-8> - Eerste directe bewijs van volwassen Europese palingen die naar hun broedplaatsen in de Sargasso-zee migreren, gepubliceerd op 13/10/2022

*Metalen paneel langs kusten Friesland
foto: Erik De Keersmaecker*

Kaart: Migratie van Europese palingen van de Azoren naar het paaïgebied van de Sargasso-zee van Europese paling uitgerust met een pop-up satelliettag.

Natuurwandeling en feestelijke brunch! Natuurpunt Aartselaar heet je welkom!

Zaterdag 11 februari om 10.30 u

Als Natuurpunt Aartselaar houden we de Aartselaarse (en de Vlaamse) natuur in ons hart. We beleven die natuur samen met jou via natuurstudie-activiteiten, beschermingsprojecten, cursussen en uitstappen. Natuurpunt Aartselaar wordt gevormd door mensen zoals jij en wij, die zich betrokken voelen met hun omgeving en aan hun kinderen en kleinkinderen een boeiende leefomgeving willen doorgeven.

Op 11 februari houden we onze jaarlijkse ledenbijeenkomst.

We combineren een winterse wandeling in het Solhofpark met een overheerlijke brunch.

We verwelkomen je graag om 10.30 u op de binnenplaats van het Solhofkasteel, inkom via B. Van Ertbornstraat. Fietsen kunnen gestald worden nabij restaurant Millefeuille. Auto's kunnen parkeren in de B. De Borrekenslaan of de B. Van Ertbornstraat. Voorzie goede wandelschoenen en warme kledij!

Na de wandeling (ca 1 u) wandelen, fietsen of rijden we naar Chalet De Hamer, della Faillelaan (tegenover het Cultureel Centrum). We genieten van een aperitief en smullen van een driegangenmenu, dat verzorgd wordt door Pieter en Lisbeth Alaerts.

Tekening: Astrid Lamens

Menu:

- Verse soep met brood en boter
- Quiche met gemengde sla met noten, pitten en rozijnen en slasaus.
- Kaas en vegetarisch beleg zoals hummus, aubergine- en paprikaspread, tapenades...
- Dessert en koffie/thee

We maken ook even tijd vrij om kort terug te kijken op 2022. En we laten je ook al eens "proeven" van ons verder aanbod in 2023. Tijdens de maaltijd zullen doorlopend prachtige natuurfoto's getoond worden van natuurfotograaf Eddy Caudron.

Al deze verwennerijtjes (aperitief en menu) bieden we je aan voor 25 euro per persoon. **Inschrijven noodzakelijk door het deelnamebedrag van 25 euro p/p te storten** op rekening BE07 5230 8080 0166 van Natuurpunt Aartselaar ten laatste 6 februari met vermelding: "Feestelijke brunch"

Dranken (wijnen en frisdranken) worden ter plekke afgerekend.

WELKOM !!!

Meer info bij Luk en Ria Smets-Thys, 0476 33 79 36 - ria.thys@telenet.be

11.02

Solhofpark en Chalet De Hamer

NATUURWANDELING EN FEESTELIJKE BRUNCH

We combineren een gezellige - niet al te lange - winterse wandeling in het Solhofpark met een overheerlijke brunch in Chalet De Hamer.

Schrijf zeker tijdig in. Wij zullen u graag welkom heten.

zaterdag 11 februari om 10.30u

Binnenplaats van het Solhofkasteel, inkom via B. Van Ertbornstraat.

Alle info vindt u op de vorige bladzijde van dit Rupel.blad.

17.02

Cultureel Centrum 't Aambeeld

FILMVOORSTELLING "ONZE NATUUR"

Van het Zwin aan zee tot diep in de Ardennen: met Onze Natuur tonen we het wilde België in volle glorie.

Wij Belgen zijn van nature bescheiden. Maar wat betreft onze natuur is dat absoluut nergens voor nodig: je hoeft nog maar even op safari in je achtertuin te gaan om te beseffen dat wij ook in eigen land omsingeld zijn door sensationele,

wilde natuur. We mogen dus best trots zijn op wat er bij ons allemaal leeft en groeit!

Daarom stuurde Hotel Hungaria 3 jaar lang twee filmploegen op pad om de wildste, mooiste, ontroerendste, indrukwekkendste natuurbeelden in België vast te leggen. Prachtige verhalen over bekende en onbekende dieren die verwondering opwekken en de liefde en het respect voor onze natuur vergroten. Daarbij konden ze rekenen op de steun van Natuurpuntvrijwilligers en -medewerkers. Ze toonden de filmcrew waar ze de mooiste opnames konden maken van al die plant- en diersoorten en begeleiden hen op het terrein, waaronder in verschillende Antwerpse natuurgebieden, zoals o.a. de Hobokense Polder. Het eindresultaat is adembenemend mooi. Onze Natuur op groot scherm ... Da's kijkplezier mét kippenvel-garantie!

vrijdag 17 februari 2023, 20u tot 22u

Afspraak in CC 't Aambeeld, Della Faillelaan 34 te Aartselaar. Deuren om 19.30 u.

Tickets zijn verkrijgbaar aan 6 euro aan de balie van het CC tijdens de openingsuren of via de webshop bit.ly/onzenatuur

De vertoning van deze prachtige natuurfilm is een samenwerking tussen Natuurpunt Aartselaar, Gezinsbond Aartselaar en Velt Zuid Antwerpen met ondersteuning van Markant.

05.03

Cleydaellaan en Cleydaelbos/Zinkval

"ADOpteER EEN BERM" – ZWERFVUIL RUIMEN

Natuurpunt Aartselaar ruimt ca 5 x per jaar de berm langs de Cleydaellaan en de Zinkval. Bij een mooie opkomst van ruimers kunnen we ook het natuurgebied Cleydaelbos erbij nemen.

Deze actie blijft broodnodig, indien we onze gemeente zuiver willen houden... zondag 5 maart, van 10 u tot 11.30 u

Daarom roepen wij jong en oud op om mee te komen helpen bij onze zwerfvuilactie...!!!

zondag 5 maart, van 10u tot 11.30u

Afspraak op de parking aan Zinkval. Einde ca 11.30 u.

Werkhandschoenen en stevig schoeisel zijn aan te raden. Wij zorgen voor zakken en grijpers.

Deelname melden bij Ronny Verelst ronnyverelst@telenet.be

0475 58 55 70

Bekijk alle activiteiten op www.natuuraartselaar.be

10.03

Waterzuiveringsstation
AquaFin"PROPER WATER VOOR MENS EN
DIER!"

Dit is de slogan van AquaFin.

Wat houdt dit in? Hoe doen ze dat? Hoeveel kost dat? Wat is AquaFin eigenlijk?

Op al deze (en nog meer) vragen krijg je een antwoord tijdens de rondleiding die AquaFin voorziet voor Natuurpunt Aartselaar

vrijdag 10 maart, van 10 u tot 12 u

Deze gratis rondleiding start om 10 uur en duurt ongeveer 2 uur.

Inschrijven is nodig want er mogen slechts 25 personen deelnemen. Er snel bij zijn is dus de boodschap.

Gids en inschrijven bij Ronny Verelst, ronnyverelst@telenet.be

De rondleiding wordt gegeven op het waterzuiveringsstation met ingang via de Cleydaellaan.

Meebrengen: een fluohesje en stevig schoeisel!

Ter plaatse worden veiligheidsoverschoenen voorzien. Ook een veiligheidshelm is verplicht en wordt ter plaatse voorzien.

25.03

De Reukens

WINTERSNOEI FRUITBOOMGAARD

Het snoeien van de boomgaard in het natuurgebied De Reukens in Aartselaar begint zijn "vruchten af te werpen": al enkele jaren konden we lekker fruit (vooral appels) oogsten. Dankzij de raadgevingen van onze geduldige lesgever Marcel Vermeir, kan je zeker de evenwichtige vorm reeds zien van de meeste fruitbomen. Vermits nog niet alle bomen de juiste vorm hebben, blijven de snoeilessen interessant, zowel voor de bomen als voor de enthousiaste vrijwilligers.

zaterdag 25 maart, van 14 u tot 16 u

Afspraak aan de picknickbank op het Reukenspad. Zoals steeds zullen er enkele ladders, snoeitangen en kleine takkenzaagjes voorzien worden, maar je mag gerust je eigen ladder, snoeischaar e.d. meebrengen, alsook aangepaste kledij natuurlijk...

"Peters en meters" van de fruitbomen nemen gratis deel (wel graag je deelname melden!).

Leden van Velt/Natuurpunt betalen € 3 – niet-leden € 5.

Liefst storten voor 20 maart op BE41 9799 6588 7710 van Velt Zuid-Antwerpen, mededeling: "Snoeien + aantal personen".

Inschrijven bij Nestor Janssens, njanssens1@telenet.be.

Ter plekke betalen kan ook!

SNUIT

Voor kinderen,
ouders /
grootouders

Snuit is het buitenpretloket van Natuurpunt. We nemen kinderen en (groot)ouders mee op pad. Naar buiten, om natuur te beleven. Soms ligt buiten om de hoek, soms ligt buiten verder af. Met Snuit kom je er spelenderwijs terecht. Met het Snuitlogo herken je dadelijk onze kinderactiviteiten.

15.03

OP ONTDEKKING IN HET CLEYDAEL-
BOS

Welkom in het bos aan alle tweevootige mensenkinderen tussen 6 en 12 jaar en aan hun langbenige ouders of grootouders. Vandaag kunnen jullie hier rondlopen, fladderen, springen, onderzoeken, knutselen, ...

We onderzoeken welke bewoners er allemaal in het Cleydaelbos te vinden zijn. Met heel veel leuke doe-opdrachtjes maken we van alle aanwezige kinderen echte natuurspeurders!

woensdag 15 maart, van 14 tot 16 u

Samenkomst op de parking aan Zinkval (tegenover inkom kasteel Cleydael) om 14 u.

Deelnemen is gratis, maar inschrijven is verplicht ten laatste 11 maart bij Ria Thys, ria.thys@telenet.be – 0476 33 79 36.

Vermeld de naam en leeftijd van de kinderen en het aantal begeleidende ouders/grootouders.

Er kunnen 15 kinderen deelnemen!

Te voorzien: gesloten wandelschoeisel dat vuil mag worden (het kan op sommige stukken erg drassig zijn). Een verrekijker is altijd fijn.

Dank, Ronny – Welkom, Astrid

In het vroege najaar zag ons bestuurslid Ronny Verelst zich jammer genoeg verplicht om ontslag te nemen uit ons bestuur. Familiale omstandigheden zorgen ervoor dat hij zijn engagement op een lager pitje dient te zetten.

Maar we zijn Ronny zeker niet kwijt. Hij blijft de zwerfvuilacties, die we 5 x per jaar plannen op de Cleydaellaan en in het Cleydaelbos, coördineren. Ronny is ook gids bij AquaFin en hij nodigt ons op 10 maart uit voor een door hem geleid bezoek (zie in onze agenda).

We danken Ronny voor zijn jarenlange inzet en grote inbreng in onze afdelingswerking.

In ons vorig Rupel.blad plaatsten we een vacature voor nieuwe medewerkers.

En we zijn enorm blij dat we een enthousiaste jongedame mochten verwelkomen.

Astrid Lamens is er al dadelijk met veel energie en inzet en interesse in de Aartselaarse natuur ingevlogen. Zij is bovendien een getalenteerde tekenares. De schitterende tekening bij de aankondiging van ons ledenfeest op 11 februari is van haar hand.

Hartelijk welkom, Astrid, in onze bestuursploeg!

Wil jij ook een steentje bijdragen in de Aartselaarse Natuurpuntwerking? Heel welkom!

Stuur een mailtje naar info@natuuraartselaar.be

NATUUR.HUIS

DE PAARDENSTAL

Natuur.huis de Paardenstal ligt aan de Boomsestraat 221 Niel-Hellegat en is ook bereikbaar via het wegje achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 266. Of vanaf de Rupeldijk de wandelknooppunten 154 en 153 volgen. In de periode januari/april 2023 enkel de eerste zondag van de maand open, telkens van 13u tot 17u
Info: 0486/105.080 of
info@natuurpuntrupelstreek.be

07.01 – 04.02 – 04.03

Schelle/Wintam

VOGELS KIJKEN OP HET NOORDELIJK EILAND

Elke maand maken vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel een vogelkijkwandeling rond het Noordelijk eiland. De wandelafstand bedraagt 4 km, het tempo is dus laag en men krijgt dan ook ruim de tijd om de vogels te bekijken. Het aantal deelnemers wordt beperkt, meld dus vooraf je deelname via: debacker-vanlinden@telenet.be

zaterdag 7 januari, 8u50 tot 12u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle, veerboot 9u en veerboot terug om 12u.

Volgende excursies:

4 februari en 4 maart

Organisatie: Vogelwerkgroep Rupel

14.01

Goeree/Schouwen-Duiveland

VOGELKIJKTOCHT – OP ZOEK NAAR DE BIG FOUR IN DE KWADE HOEK

We leggen de ambities meteen hoog en gaan op zoek naar de Kwade Hoekse Big Four: strandleeuwrik, frater, ijsgorst en sneeuwgorst.

Vogels, rust, ruimte en milieudynamiek zijn de kenmerken van dit unieke natuurgebied langs de kust van de Noordzee. De naburige Brouwersdam is een leuke bonus om van deze excursie een memorabele uitstap te maken.

zaterdag 14 januari, 8u tot 19u

parking kerk H.Hart (A12) Antwerpsestraat/Eikenstraat Boom

We rijden met eigen wagens, de totale rijafstand bedraagt ongeveer 300 km,

meerrijders betalen 20 euro aan de chauffeurs. Een goede lichamelijke conditie is een belangrijke voorwaarde om deel te nemen.

Meebrengen: verrekijker, eventueel telescoop, picknick, warme kledij en zeker kniehoge laarzen meebrengen voor de strandwandeling. We stappen immers door diepe plassen.

Meld vooraf je deelname:
info@natuurpuntrupelstreek.be

21.01

Rumst/Walem

VOGELS KIJKEN GGG BATTENBROEK/ GROTE VIJVER

Samen met vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel kan je om de 2 maanden een vogelkijkwandeling maken langs de Dijle en de Grote Vijver en omheen het GGG Battenbroek.

De wandelafstand bedraagt 4 km en de wandeling gaat over goed begaanbare paden. Voor beginnende vogelkijkers stellen we verrekijkers ter beschikking.

zaterdag 21 januari, 9u tot 12u

Picknickplaats wandelbrug Netedijk Rumst, volg aan Markt wegwijzer Netebruggen

De wandelafstand bedraagt ongeveer 4 km.

Meebrengen: verrekijker, een vogelgids en eventueel een telescoop.

Het aantal deelnemers wordt beperkt, meld dus vooraf je deelname via:
debacker-vanlinden@telenet.be
Volgende excursie: zaterdag 18 maart

Organisatie: Vogelwerkgroep Rupel

28.01

Schelle

BOOTTOCHT OP DE SCHELDE EN DE RUPEL

Een dichte mistlaag zorgde helaas voor de annulatie van de boottocht op 10 december, vandaag krijgen we dus een herkansing en kan je genieten van de natuurpracht van de Rupel en de Schelde. We kijken naar overwinterende vogels langs onze rivieren, de slikken en schorren met de typische rietlanden, het landschap, de dorpen langs de rivieren, oude steenbakkerijsites en aanlegplaatsen.

zaterdag 28 januari, 10u45 tot 15u45

Veersteiger Schelle, einde Tolhuisstraat Schelle, in GPS Tolhuisstraat 325 ingeven.

Inschrijven kan door een storting van 19 euro (volw.) of 11 euro (-16 jarigen) op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek, met vermelding: Boottocht Rupel/Schelde, gsm-nummer en emailadres.

Meebrengen: verrekijker, picknick, dranken moeten aan boord gekocht worden.

Info: info@natuurpuntrupelstreek.be

01.02

Boom

DE FILM: ONZE NATUUR KOMT NAAR BOOM

Je kan deze prachtige natuurdocumentaire over de natuur in onze achtertuin nu dichtbij huis gaan bekijken, met mooie verhalen over bekende en onbekende dieren en planten die verwondering opwekken en de liefde en het respect voor

onze natuur vergroten. Een verhaal van de overwinnaars, de opportunisten, de uitvreter, de vechters, de slimmeriken, de bazen. Maar ook dat van de verliezers.

De vertoning van dinsdag 31 januari is reeds uitverkocht.

woensdag 1 februari: 14u tot 16u

Cultureel Centrum de Steiger,
H.Spillemaeckersstraat 7 Boom

Online reserveren:

ccdesteiger@boom.be

25.02

Tholen/Goeree-Overflakkee/Schouwen-Duiveland

BUSTOCHT: GOEREE-OVERFLAKKEE EN SCHOUWEN-DUIVELAND

Tijdens deze bustocht bezoeken we enkele van de beste vogelkijkgebieden op Goeree-Overflakkee en Schouwen-Duiveland. We bezoeken onder meer Battenoord, een pittoresk haventje, waar we een groep flamingo's kunnen bekijken. Na de middag staan er stops in de Kwade Hoek en aan de Brouwersdam gepland. De vogelkijkgdag afsluiten doen we in de Prunjepolder bij Zierikzee.

Meebrengen: verrekijker, vogelgids, picknick, stevige stapschoenen en een extra paar schoenen voor op de bus.

zaterdag 25 februari, van 7u30 tot 19u30

parking kerk H.Hart (A12) Antwerpsestraat/Eikenstraat Boom

Stort 19 euro (volw.) of 11 euro (-16 jarigen) op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek. Mededeling: Bustocht Goeree-Overflakkee/Schouwen-Duiveland, telefoonnummer en emailadres.

Meer info:

info@natuurpuntrupelstreek.be

10.03

Reet

NACHT VAN HET STEENUILTJE

Het steenuiltje ligt helemaal in de bovenste schuif bij Natuurpunt Rupelstreek. Tijdens de wintermaanden gaan we meerdere dagen op pad om alle nestkasten te controleren op bewoning, maar meer nog om ze weer in orde te brengen voor de komende broedperiode en nieuwe nestkasten te plaatsen in interessante gebieden. Tijdens deze bijzondere avond dwaal je met de gids door het boerenland ten noordoosten van Reet, met alle zintuigen op scherp in een door de maan verlicht landschap. De duisternis en geluiden van de nacht zijn onze metgezellen. Mits een droge avond en een wolkeloze hemel wordt dit een onvergetelijke ervaring!

vrijdag 10 maart, 19u30 tot 22u

parking hoek Laarstraat/Begijnenbos-sen Reet

Meebrengen: warme kledij en een fluo-vestje. De wandeling loopt grotendeels over verharde paden.

Het aantal deelnemers wordt beperkt, meld dus vooraf je deelname:

info@natuurpuntrupelstreek.be

01.04

Boom

LEDENAVOND NATUURPUNT RUPELSTREEK IN BRIK BOOM

Vanavond zijn we te gast in de voormalige EMABB-site in de Boomse wijk Noeveren, de site werd bijna volledig gerenoveerd en draagt nu met trots een nieuwe naam: BRIK Boom en is nu meer dan ooit een plaats waar het steenbakkersverleden van onze streek weer tot leven komt.

Na het aperitief, gaan we samen met gidsen van BRIK Boom op stap voor een

bezoek in de bijzonder mooie gerestoreerde ringoven en de oude schrijnwerkerij.

Daarna is het tijd voor het avondeten, op het menu staan: soep, daarna het typische streekgerecht schep met fritten of een vegetarisch gerecht en een dessert. Tussendoor kijken we ook een presentatie met een overzicht van onze activiteiten en projecten.

zaterdag 1 april, van 18u tot 22u

't Baksteentje, Noeveren 67 Boom

Stort 35 euro op rekening: BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek, met als mededeling: Ledenavond Natuurpunt Rupelstreek BRIK Boom, aantal personen, en eventueel vegetarisch gerecht.

Aperitief, rondleiding (duur 90 minuten) en het avondeten zijn in de prijs inbegrepen.

Andere dranken moeten apart betaald worden.

Breng wel een warme jas mee voor de rondleiding in de oude klampoven!

Indien interesse, schrijf dan snel in, het aantal deelnemers wordt beperkt tot 40 personen.

04.04

Schelle/Bornem/Hamme/Temse/Kruibeke/Hemiksem

FIETSTOCHT VOGELRIJK SCHELDELAND

Deze fietstip leidt ons langs kilometerslange dijken in Klein-Brabant en het Waasland met soms spectaculaire zichten op de Schelde. We fietsen eveneens langs beide oevers van de prachtige Durme, onderweg ontmoeten we prachtige natuurgebieden, en indrukwekkende vogelkijkgebieden. Veerboten brengen ons heen en later weer terug over de Rupel en de Schelde. Stap op je fiets en ontdek mee de beste vogelkijkplekjes.

De totale fietsafstand bedraagt 45 km. Heb je een elektrische fiets, hou er dan rekening mee om met een opgeladen batterij te vertrekken.

dinsdag 4 april, 9u50 tot 17u

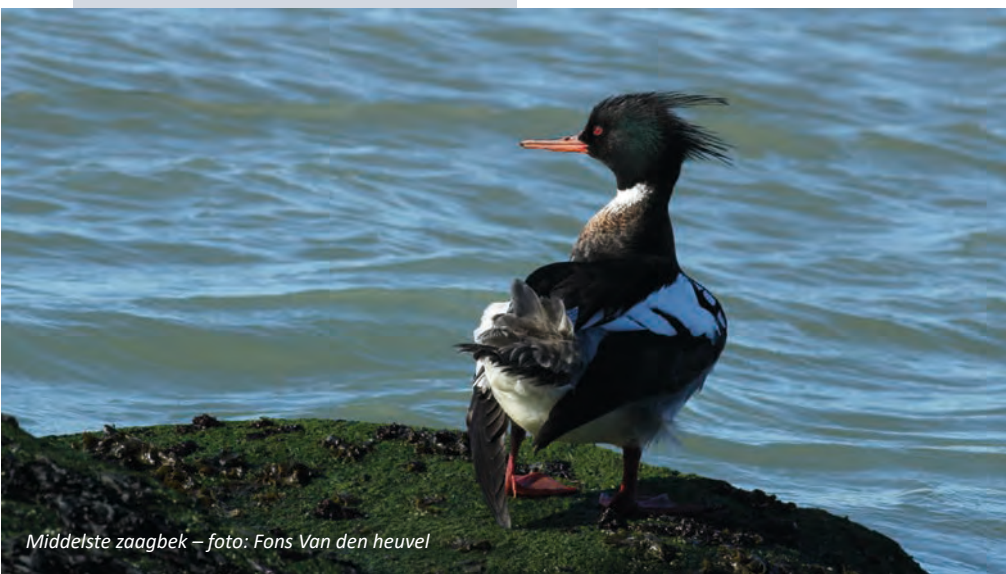
Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle, we nemen de veerboot van 10 u.

Meebrengen: verrekijker, picknick en eventueel een drankje voor onderweg

Info en inschrijven:

info@natuurpuntrupelstreek.be

Organisatie: Vogelwerkgroep Rupel

Middelste zaagbek – foto: Fons Van den heuvel

Een goudhaantje in de tuin

Deze kleine vogeltjes, de kleinste van heel Europa, vliegen nu rond in Vlaanderen en Nederland. Ze broeden hier ook wel, maar dan zitten ze vaak verstopt en zijn ze lastig te zien. In de herfst zijn ze zo vaak met eten bezig dat je makkelijker dichterbij kunt komen zonder ze te storen. Sommige goudhaantjes trekken door, anderen blijven hier om te overwinteren.

Luister naar hoge piepgeluidjes in naaldbomen en coniferen en kijk uit of je een goudhaantje kan spotten. Er is wel wat geduld voor nodig, want stilzitten kennen ze niet. Het goudhaantje lijkt erg veel op een vuurgoudhaantje. Je kunt de soorten het best herkennen door met een verrekijker naar hun kop te kijken. Het vuurgoudhaantje heeft een opvallende oogstreep, het goudhaantje heeft die niet.

Tekst: Erik De Keersmaecker - foto: Fons Van den heuvel